

DUIVEN

Toen mijn vader duiven hield, won hij vele prijzen. Hij kende al zijn doffers en duivinnen bij naam en toenaam. Ik moest hier aan denken toen we bij de repetities voor het openluchttheaterspektakel 'Don Quichot in Holland' op de Maasvlakte (14 juni première, daarna tot 11 juli: dit móét je zien!) een duif een tijdje bij ons bleef rondhangen. Hij was mooi: vele variaties grijs. Net als de werkelijkheid: die is ook niet zwart-wit, goed of slecht, maar vertoont grijstinten in oneindige variatie. Duidelijkheid is één, maar als je geen de nuances kent of erkent, ben je een zielepoot - of een extremist. Wie op die grijstinten en nuances wijst, wordt door De Extremen uiteraard voor gek verklaard, voor van alles en nog wat uitgemaakt en net niet letterlijk gekruisigd. Het is lekker om mensen in hokjes op te sluiten: wij zijn goed dus zij zijn fout, zij zijn zwart, wij zijn wit, zij zijn crimineel, zij zijn de vijand... Denken, d.w.z. op eigen kracht de dingen onderzoeken, maar ook meenemen en uitvlooiën wat al eerder onderzocht is en dán pas conclusies trekken - die je uiteraard vervangt bij nieuwe inzichten - is moeilijk. Het is makkelijker een Leider na te praten, Dogma's of Eeuwige Waarheden te volgen, en je ogen en oren te sluiten voor meningen van anderen of, nog erger, voor de feiten. Sommigen maken er hun beroep van.

Die duif, bij ons symbool van de vrede maar bij de Arabieren ook van de liefde, zette mijn radertjes in beweging. Als hij op de grond loopt, ziet hij ons heel groot maar heeft geen overzicht. Hij kan ook boven ons vliegen en een overzicht van ons doen en laten hebben. Ik bedacht me dat ik denk, zoals die duif kijkt: van onderop, tussen en met anderen, maar óók met een vogeloverzicht om alles in perspectief en in samenhang te zien. Sommige dingen blijken in een bredere context anders te zijn dan ze leken en aanvaardbaar te zijn – of andersom.

© Jan Bontje 2009

BONTJES || HAIKU

op 14 juni
is Don Quichot in Holland
: in vrijheid kijken

© Jan Bontje

gedachten zijn vrij
al wordt de denker gevat
in hokje of cel

© Jan Bontje